

УДК 336 (76)

Пахомова І.Г.<sup>1</sup>, Калєдіна О.Д.<sup>2</sup>

<sup>1</sup>канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

<sup>2</sup>студ. гр. ФЕУ-110 НУ «Запорізька політехніка»

## **ВПЛИВ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ: ФІНТЕХ, БЛОКЧЕЙН, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ**

Технології розширюють межі та надають нові можливості для фінансового ринку та його суб'єктів щоденно, наразі глобалізація економіки за рахунок цифровізації відбувається в пришвидшеному темпі. Тому розгляд даної теми, а також ризиків та позитивних аспектів є актуальним на даний момент.

Останні три роки можна без перебільшення назвати переломними для фінансового ринку України. Основна причина – це глобальна цифровізація, яка спочатку була викликана COVID-19 і карантинними обмеженнями, а згодом і війною. Віртуалізація цифрових технологій стимулювала появу нових інструментів для надання послуг на фінансовому ринку, зростання популярності нео-банкінгу, крипто-валют, мобільних програм та інноваційних ІТ-технологій. Цифрові технології бурхливо розвиваються, про-никають у всі сфери фінансової діяльності та демонструють клієнтам нові та зручні фінансові сервіси й інструменти. Саме тому сучасні споживачі кардинально змінюють своє ставлення до фінансових послуг. Перш за все, вони прагнуть легкості, дистанційності та безпеки в процесах управління власними фінансами, в результаті цього народжується майбутнє фінансового сектору як вітчизняного, так і світового, яке нерозривно пов'язане із цифровими технологіями.

Основними цифровими технологіями на фінансовому ринку України є: фінтех, штучний інтелект та блокчейн. [1]

Фінансові технології (фінтех) – сектор, в якому працюють компанії, які використовують технології та інновації, щоб конкурувати з традиційними фінансовими організаціями – банками та посередниками на ринку фінансових послуг.

Такі компанії мають ряд переваг перед банками: мінімальна залежність від регуляторів та відсутність необхідності територіальної належності; зручність використання інтернет-послуг для клієнтів, які не можуть бути надані традиційними фінансовими консультантами, що працюють за звичайним трудовим графіком; спрощені вимоги до вступу нових учасників, які раніше не були членами банківської системи і не мають банківського рахунку.

Однак, фінтех-інновації потенційно можуть призвести до негативного впливу на фінансову систему. Серед ризиків занадто широкого використання послуг фінтех можна виділити: ризик ліквідності, регуляторний ризик, технологічний ризик. [2]

Блокчейн розглядається як приклад фінтех - інновації, а саме як підхід, цифрове рішення, яке дає змогу «позбутись посередників». [3] Ключовими перевагами впровадження блокчейн технологій у роботу фінансових установ – є покращення якості та швидкості надання фінансових послуг. Проте, ці процеси перебувають під впливом ряду ризиків. Для нівелювання негативно-го впливу цих ризиків на фінансовий ринок та економіку в цілому слід роз-будовувати регуляторну систему, що дозволить впорядкувати та узаконити впровадження цифрових технологій.

Аналіз частки інтеграції фінансових технологій у роботу фінансового ринку демонструє потенціал цієї сфери, яка займає друге місце серед сфер використання блокчейн. Зростають інвестиційні вкладення у сферу блокчейн технологій в усьому світі та демонструє зростаючу динаміку. Це свідчить про зростання інвестиційної привабливості даної сфери.

Поряд із блокчейном активно розвиваються технології штучного інтелекту, який представлений у фінансових технологіях через роботу чат-ботів і роботизованих персональних консультантів. «Розумна» система може одно-часно проаналізувати великий масив даних, щоб з упевненістю ухвалити рішення, чи притаманна цьому клієнтові така поведінка й такі операції або платежі. Штучний інтелект забезпечує розпізнавання мови та текстів, здатен ухвалювати рішення в заданому алгоритмі. [4]

Переваги використання чат-ботів для компаній в Україні включають оп-тимізацію людських ресурсів, дешевизну та відсутність черг, оскільки вони можуть спілкуватися з багатьма клієнтами одночасно і надавати миттєву відповідь, завжди будучи на зв'язку. Проте чат-боти мають недоліки, такі як погана імпровізація при нестандартних запитаннях, нерозуміння сарказму та обмежену придатність для деяких видів бізнесу, де запити клієнтів можуть бути складнішими та непередбачуваними.

За останні роки фінансовий ринок України пережив перелом через циф-рову трансформацію, що прискорила глобалізацію. Фінтех-інновації, такі як блокчейн, штучний інтелект та чат-боти, забезпечують оптимізацію ресурсів та нові фінансові сервіси. Однак, вони мають недоліки, такі як обмежена придатність для складних ситуацій та нерозуміння сарказму.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Чуницька І.І, Богріновцева Л.М, Вплив цифрових технологій на розви-ток фінансового ринку України – URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2342/2263>
2. Кондрат І.Ю, Буртник М.І, Розвиток фінансових технологій та їх вплив на сучасну фінансову систему – URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2ee85497-cc26-464e-bede-fl73afb6acfe/content>

3.Н. Б. Демчишак, Р. П. Гудима, Розвиток фінтеху в Україні та світі на основі використання технологій блокчейну і штучного інтелекту – URL: [http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/6\\_2021/4.pdf](http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/6_2021/4.pdf)

4. Вергелюк Ю.Ю, Потенціал використання блокчейн технологій на фінансовому ринку – URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1275>